

Eurajoen kunnan talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2025 - 2027

Khall 15.10.2024 § 176

Kunnanhallitus antoi kokouksessaan 21.5.2024 § 99 kuluvan vuoden suunnittelukierrosta koskevat suunnitteluohjeet hallintokunnille. Suunnittelukierroksella laaditaan talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2025 - 2027.

Ohjeen mukaan ”Vuoden 2025 talousarvio tulee laatia siten, että palvelutaso pystytään säilyttämään hyväksytyyn kuntastrategian mukaisesti huomioiden talouden kehittämistyön linjaukset. Palkkojen osalta varaudutaan kahden prosentin korotukseen. Talousarvion menokehystä tarkastellaan talousarvioprosessin kuluessa ja määritellään lopullisesti kunnanjohtajan ehdotuksessa lokakuussa.”

Talousarvion laadintaohjeen mukaan sitovat tavoitteet tulee linkittää kuntastrategiaan. Tavoitteiden tulee olla sellaisia, että niiden toteutumista voidaan seurata toteutumaraporteissa ja toimintakertomuksissa.

Talousarvion laadintaprosessi etenee niin, että veroprosenttipäätökset ja talousarvio käsitellään samassa valtuuston kokouksessa 11.11.2024. Kunnanjohtajan ehdotus sisältää veroprosentin korotuksen 5,4:sta 6,4 %:iin.

Vuoden 2025 talousarvio ei sisällä muutoksia kiinteistöveroprosentteihin. Kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistövero 1,20,
- vakituiset asuinrakennukset 0,50,
- muut asuinrakennukset 1,50 ja
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00.

Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2025 yhteensä 42,7 miljoonaa euroa. Tuloverojen osuus on 13,7 miljoonaa, kiinteistöverot 26,1 miljoonaa ja yhteisöverot 3,0 miljoonaa euroa.

Peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2025 negatiivinen 4,8 miljoonaa euroa. Tämä johtuu siitä, että sote-uudistuksen tasauselementit ovat poikkeuksellisen suuret. Suuret negatiiviset tasauselementit johtuvat siitä, että sote-uudistuksen myötä kunnasta siirtyy pois enemmän kustannuksia kuin tuloja. Peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä maksetaan myös veromenetysten korvaukset sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus. Peruspalvelujen valtionosuuden negatiivisuutta vähentää TE-palvelujen siirrosta johtuva valtionosuuden lisäys kunnalle. Verotuloihin perustuva tasaus on arviolta -253 t€, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus -684 t€ ja verotulojen menetyksen kompensatio noin 1,6 milj euroa. Kaiken kaikkiaan valtionosuudet ovat negatiiviset noin 4,2 miljoonaa euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (46 § 4 mom.) mukaan negatiivinen valtionosuus peritään kunnalta kuukausittain tasasuuruusena eränä.

Talousarvion 2025 vuosikatteeksi muodostuu noin 3,3 milj. euroa.

Poistot vuodelle 2024 ovat -6,2 milj. euroa. Tilikauden tulos on negatiivinen noin 2,86 miljoonaa euroa.

Investointiohjelma on laadittu kolmelle vuodelle 2025–2027, mutta on tarkennettu erityisesti vuoden 2025 osalta, joka hyväksytään talousarvion yhteydessä sitovana. Talousarviovuoden 2025 investointimenot ovat yhteensä -5,4 milj. euroa, rahoitusosuuksia investointeihin ei ole.

Maksuvalmiuden takaamiseksi tulisi varautua talousarviolainan nostamiseen. Rahoituslaskelman mukaan rahavarojen muutoksen arvioidaan olevan noin 3 milj. euroa vuoden 2025 aikana. Jo vuonna 2024 rahoitusasema on heikentynyt merkittävästi suuren investointitarpeen takia. Kunnanjohtajan esitys sisältää 5 miljoonan lainanottovaltuuden delegoinnin kunnanhallitukselle. Hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen toimivaltaa kuuluu talousarviolainojen ottaminen valtuuston asettamissa rajoissa.

Esityslistan liitteenä on ehdotus Eurajoen kunnan vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025–2027 talous- ja toimintasuunnitelmaksi perusteluineen.

Lautakunnat jakavat lopullisesti meno- ja tulomäärärahat palvelualueittain käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus käsittelee vuoden 2025 talousarviota ja taloussuunnitelmaa vuosille 2025 - 2027 ja jatkaa asian käsittelyä kokouksessaan 29.10.2024.

Päätös

Hyväksyttiin. Kunnanhallitus päätti, että talousarvioasiakirjaan tehdään kouluverkkoselvityksen mukaiset kunnanhallituksen §:ssä 175 esittämät muutokset.

Khall 29.10.2024 § 191

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se
1. hyväksyy talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025- 2027
2. antaa kunnanhallitukselle valtuuden tarvittaessa ottaa 5.000.000 talousarviolainan vuonna 2025 kunnan maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Päätös

Käyttötalous

3000 Päätöksenteko

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että toiminta-ajatus kohtaan

lisätään lause: Kunnan elinkeinopalvelut toteutetaan yhteistyössä Prizztech Oy:n kanssa.

Keskustelun kuluessa Vesa Jalonen ehdotti Teemu Valtosen kannattamana, että kiinteistöveroselvityksen tekemiseen varattu 200.000 euron määräraha poistetaan talousarviovuodelta 2025. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että oli tehty esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus. Puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen siten, että kunnanjohtajan esitystä kannattavat äänestävät JAA ja Jalosen esitystä kannattavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä kunnanjohtajan ehdotus sai 3 JAA-ääntä (Hollmén, Raja-aho ja Tuominen) ja Jalosen esitys 6 EI-ääntä (Jalonen, Nurmi, Sainio, Siiri, Valtonen ja Vaitomaa). Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen hyväksyneen äänin 3-6 Jalosen esityksen, että kiinteistöveroselvityksen tekemiseen varattu 200.000 euron määräraha poistetaan talousarviovuodelta 2025.

4010 Vesihuoltopalvelut

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vesilaitoksen perusmaksuja ei koroteta esitetyllä 230.000 erolla vaan vain 50.000 eurolla.

4030 Kiinteistöjen rakentamis- ja kunnossapitopalvelut

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että kiinteistöpalvelujen Vuojoen kohteelta vähennetään määrärahoja 103.900 euroa.

Edelleen kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että kiinteistöpalvelujen kiinteistöjen salkutuksen sitovan tavoitteen toteutumista kuvaava kriteeri/mittari muutetaan muotoon: Päivitys käytössä 30.6.2025 mennessä.

6000 Hallinto sivistystoimi

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että Painopistealueet suunnitelmakaudelle 2025-2027 kohta 2 muutetaan kuulumaan seuraavasti: Perusopetuspalveluiden sopeuttaminen alenevan oppilasmäärän mukaan.

Edelleen kunnanhallitus päätti poistaa esitetyn sitovan tavoitteen vuodelle 2025: Varhaiskasvatuksen palvelutarjonnan järjestäminen varhaiskasvatuslain mukaisena riittävin resurssein. Sitovan tavoitteen Budjettiraamissa pysyminen kasvavista palvelutarpeista huolimatta tavoitetaso/tunnusluku muutettiin muotoon: Oppilasmäärän myötä sivistyspalveluiden henkilöstömäärä pienenee ja henkilöstökustannukset laskevat.

6010 Varhaiskasvatuspalvelut

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että sitovien tavoitteiden vuodelle 2025 toinen tavoite muutetaan kuulumaan seuraavasti: Varhaiskasvatuspalveluiden käytännön sijaisuuksien järjestäminen kehittäminen, kriteeri/mittari: Varhaiskasvatuksen palvelutarjonnan

hallittavuuden kehittäminen, tavoitetaso/tunnusluku: Sijaisuuksien määrän väheneminen.

6020 Perusopetuspalvelut

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että painopistealueet suunnitelmakaudelle 2025-2027 kohta yksi muutetaan kuulumaan seuraavasti: Perusopetuspalveluiden järjestäminen alenevan oppilasmäärän mukaisesti.

Edelleen kunnanhallitus päätti, että sitovien tavoitteiden ensimmäisen tavoitteen: perusopetuspalveluiden järjestäminen kouluverkkosuunnitelman toimintaesitysten mukaan tavoitetaso/tunnusluku muutetaan kuulumaan seuraavasti: Kouluverkkosuunnitelman toimintaesitysten toteuttaminen oppilaiden opetuksessa siten, että vuorokurssit sopeutetaan päätetyn aikataulun mukaisesti. Mukautettujen vuorokurssien määrä.

6030 Lukiokoulutus

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti lisätä henkilöstösuunnitelmaan uuden lukion erityisopettajan viran. Määräraha tulee kattaa lukiokoulutuksen sisältä.

7030 Kunnan työllistämistoiminta

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti vähentää Kotouttamisen kirjaustasolta palkkamäärärahoja 47.489 euroa.

Investoinnit

Teknisen lautakunnan investoinnit

90202 Yhteiskoulu

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että Vuoden 2025 tekstiosioon lisätään lause: Hankesuunnitelmassa esitettävä A. uuden rakentamisen ja B. vanhan korjaamisen kustannusarviot.

90225 Kaharin nuorisotalon korjaus

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti siirtää määrärahan vuodelta TS 2026 vuodelle TA 2025 ja korottaa sen 850.000 euroon.

90425 Vanha Porintien kvl

Keskustelun kuluessa Maria Hollmén esitti Marja Vaitomaan ja Tuula-Marja Sainion kannattamana, että tiesuunnitelma määräraha siirretään vuodelle TA 2025, rakennussuunnitelma määräraha vuodelle TS 2026 ja rakentaminen vuodelle TS 2027. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että oli tehty esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus. Puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen siten, että kunnanjohtajan esitystä kannattavat äänestävät JAA ja Hollménin esitystä

kannattavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä kunnanjohtajan ehdotus sai 5 JAA-ääntä (Jalonen, Laakso, Raja-aho, Siiri ja Valtonen) ja Hollménin esitys 4 EI-ääntä (Hollmén, Sainio, Tuominen ja Vaitomaa). Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen hyväksyneen äänin 5-4 kunnanjohtajan alkuperäisen esityksen.

93401 Teiden perusparannus ja asfaltointi

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuoden TS 2026 määräraha korotetaan 200.000 euroon.

93402 Teiden valaistukset

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuoden TS 2026 siirretään vuodelle TA 2025 ja, että vuodelle TS 2027 varataan 250.000 euroa. Tekstiosasta poistetaan vuoden 2026 osalta tielistaus.

93407 Hannintien saneeraus

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuoden TA 2025 määräraha muutetaan 750.000 euroon.

93439 Lapintien kvl

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuoden TS 2026 määräraha 80.000 euroa siirretään vuodelle TS 2027 ja vuoden TS 2027 määräraha 500.000 euroa siirretään vuosille TS myöh.

95005 Mullilan pohjavedenottamo

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuoden TS2027 määräraha 300.000 euroa siirretään vuosille TS myöh.

95007 Viemäriverkoston saneeraus

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuosien TA 2025 – TS 2027 määrärahat muutetaan 200.000 euroon.

95010 Vesijohtoverkoston akuutit saneeraustyöt

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuosien TA 2025 – TS myöh määrärahat muutetaan 150.000 euroon.

95017 Irjanne 1-vedenottamo

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuoden TA 2025 määräraha siirretään vuoteen TS 2027 ja TS 2027 vuodelle varattu määräraha 1.500.000 euroa vuosille TS myöh.

95018 Luvia-Eurajoki yhdysvesijohto

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuodelle TS 2026 varattu määräraha siirretään vuodelle TS 2027.

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunnan investoinnit

98013 Ulkokuntosalilaitteet Riikon puistoon

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että vuodelle TA 2025 varattu määräraha 45.000 euroa siirretään vuoteen TS 2027.

98014 Yleisöpenkkien, pöytien ja peräkärryn hankkiminen kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden käyttöön

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että hankkeen toteuttamisen yhteydessä tulee hakea hankerahaa mikäli se on mahdollista.

98015 Välimaan torpan kamarin pönttömuurin ja pärekaton uusiminen

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että hankkeesta poistetaan pönttömuurin uusiminen ja määräraha muutetaan 25.000 euroon.

Kunnanhallitus esittää

1. kunnanvaltuustolle talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025-2027 hyväksymistä
2. että, kunnanvaltuusto antaa kunnanhallitukselle valtuuden tarvittaessa ottaa 5.000.000 euron talousarviolainan vuonna 2025 kunnan maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Kvalt 11.11.2024
130/02.02.00/2024

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää

1. hyväksyä talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025-2027
2. antaa kunnanhallitukselle valtuuden tarvittaessa ottaa 5.000.000 euron talousarviolainan vuonna 2025 kunnan maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Päätös
